

חלב וחלבנים

מאת חוה ברנד

הזוכרת את את הימים בהם היית סותחת בוקר בוקר את דלת ביתך ומוצאת לפניך שלושה בקבוקי חלב מפוסטרי. שני גביעי שמנת ובימים הטובים גם שקית מלאה לחמניות טריות וחמות?

— אינך זוכרת?

— לא, לא. בודאי שזכרונך אינו קצר. אינו מטילה ספק בכך. להפך, זכרונך צריך להיות טוב במיוחד כדי לזכור דבר זה, כי הלוא לפני הרבה הרבה שנים היה הדבר.

ואם היית משיימה לעבודה, לנסיעה או לטיול, היית יכולה לראות לפני כל דלת בקבוקי חלב טרי, גביעי שמנת ולעתים גם חבילת גבינה, חמאה ועוד. היית יכולה גם לראות סירים מלאי חלב, מכוסים ליד דלתות רבות.

אך אם חזרת לביתך מאגור מאד והעלית אור בחדר המדרגות יכולת לראות ליד כל דלת פתקא ובה כתוב: **טא להשאיר 2 בקבוקים או — היום בבקשה גם גביעי שמנת פתקה.** או: **אנא למוזג היום 8 כוסות חלב.** לפעמים גם יכלת לראות פתקא האומרת: **היום אין לי צורך בחלב.** או — **אנו נוסעים לשבועי תבוא ביום ד' הבא.**

וליד כל פתקא — כסף.

כן. היו משאירים כסף בחוץ, בגלוי ולעיני כל. לא הרבה כסף, אך רק כמה גרשים. היום אולי לא היה איש מתכוונן להרים סכום זה לו היה מוצאו ברחוב, אך אז היה זה כסף רב. שלר שהארבעה גרוש? יכלת להיות יום שלם בסכום זה.

לפרקים היה גם סכום גדול יותר. תשלום בעד כל השבוע, או בעד שבועיים ואסילו בעד חודש. איש לא חשש להשאיר את הכסף ליד הדלת, ואיש לא העלה בדעתו שאפשר לקחת את הכסף הזה. זה הכסף הלוא שייך לחל-בנים.

החלבנים עצמם? — בבל יראו. בעוד חושך היו עוברים עם כריהם או בקבוקיהם מכית לבית ומחלקים את תוצרתם. אוססים את הבקבוקים הרריים, רושמים את חשבונותיהם, ונעלמים בחשכה...

והיום? היום בכלל חלב הלוא הוא מיצרך בפיסיקות, ואת צריכה לעי מוד בתור ב"תנובה" ולקבל את כוס החלב, או לחכות לחלבן הבא בכל שעה שהוא רוצה, או שעלי לעמוד אחר על המקח על כל כוס.

בבקשה, בבקשה, עוד כוס אחת. יש לי אורחת, ילדה קטנה. "אולי תוכל לתת לי עוד כוס חלב, רק היום".

שוב אינך משאירה פתקא לחלבן המקיים בוא. שוב אינך משאירה לו כסף בשביל החלב, ושוב אין לפני דלת גביעי שמנת טריות ובקבוקי חלב מפוסטרי.

תוכלי לקנות חלב. זה בריא ואמריים. אך אל תחשבי שטובים עתה הימים לחלבנים.

החלבן שלי התאונן לפני בימים אלה: אינני קובל על הפרנסה, היא מצויה פחות או יותר, והעבודה היום אולי יותר קלה מזו שלפני שנים, אך משמעמת. או לא הייתי משתעמם, אם כי הייתי עובד לפנות בוקר ולעתים רחוקות רק ראיתי את פני הלקוחות. והיום אני נפגש אתן יום יום ומשוחח אתן — ובכל זאת משתעמם. התדעי למה? או היו משאירים לנו פתקאות. "חלב", הוסיף החלבן, "שלא שמרתי אותן הפתקאות, לו הייתי מראה אותן היו האנשים צוחקים עד אין סוף. ואני אמנם צחקתי, בוקר בוקר צחקתי. הנה אספר לך כמה דוגמאות. בפתקא אחת היה כתוב כך:

חלבן יקר. כתשביא את החלבי, אנא דפוק על הדלת להעירני. אני רוצה שתעזרו לי להוציא את המורגים. ג. ב. אני מקוה שהדבר לא איכפת לך.

אשה אחרת השאירה לי פתקא כזו: חלבן יקר. הדלת של המטבח פתוחה. אנא לשים את החלב במקרר, תקח את הכסף מהספל שבמגירת השולחן ותשאיר עודף על השולחן. השתדל להשאיר את העודף במילים. לזוי צריך כיום לתרום לקרן קיימת. וכי אפשר היה להשתעמם בעבודה כזו? מוסיף החלבן, "והנה עוד פתקא:

חלבן יקר. הדלת פתוחה. כשתשאיר את החלב אנא הדלק את התנור בחדר האמבטיה, הוציא את החלב הקשור החוצה והכנס את העותן למטבח. ג. ב. היום אין צורך בחלב. נו, די לדבר — גומר החלבן. שלום שלום, בפעם אחרת אספר לך עניי. מה? חלב? לא היום אין חלב. ומחר? חצי הכמות, אולי... מי יתגנו שוב ימי החלב והפתקאות!

האם תמיד את עיפה?

פמעט כל אחת עיפה לפרקים. אך רבות המתאוננות על עיפות תמידיות. לרוב הגושים דעות מסולפות על מקור העיפות ואין להמנע ממנה. אולם ידועה על מקורות העיפות תביא תורה על כל אחת ותראה את המרץ ואת אורח האשה (א) עיפות ממושכת אינה נגרמת על ידי עבודה גופנית או רוחנית.

עיפות הנגרמת על ידי עבודה פיזית ולו גם עבודה קשה, יכולה לעבור אחרי מנוחה לילה אחת והשפעתה אינה מורגשת לאורך ימים ואשר לאלה העובדים בישיבה, — 100% מעיפותם נגרמת מסיבות אחרות מאשר סתם עייפות.

מ. שטרנברג את ש. פריד
 משרדי ביטוח
 תל-אביב, בן-יהודה 1,
 ת. ד. 1110, טלפונים: 3164, 4854.

ביטוח תלחה
 התוספת לביטוח אישי עבור
סלחה ופרעות
מות ואינוולידיות כל אלף ל"י 1.250 ל"י לשנה
מות, אינוולידיות
ופצוי שבועי כל אלף ל"י 1.750 ל"י לשנה
סדור נזקים במקום

שמות חדשים לרחובות ת"א

314 שמות חדשים יתווספו לרחובות ת"א של תל-אביב — על כך החליטה מועצת העיריה.

יש אומרים שעל חלק ניכר מן השמות החדשים אפשר היה להחליט, אך נאמן עלינו שר החינוך שבאגרתו אל ראש העיריה קבע, כי רשימת השמות החדשים הוכנה בהבנה ובמחשבה.

קצת בקורת שמענו מפי אחד מחברי מועצת העיריה (ד"ר מ. כהן), אך דבריו היו מכוונים יותר לחסר ברשימה באספקלריה של מאורעות פוליטיים ולרוב חמים תוך דרישה לעשות שמוהיהם כתר על לוחות הרחובות.

לי נדמה, כי עוד לפני קביעת שמות חדשים מוטב לערוך בקורת קפדנית על מאות השמות המציינים את רחובות ת"א של תל-אביב עד כה, כי במרוצת הזמן נשתנה הרבה אצלנו, עד שלא מעט שמות נעשו בבחינת נחלת העבר, מטבע משובשי, ציונים בלתי חיוניים.

יש אסילו שמות שאין לדעת לביה ועל שים מה נקבעו לרחובותינו.

מוטב. איפוא, לערוך בקורת מדוקדקת על שמות העבר כעל שמות העתיד.

שמות אינם צירוף של אותיות בלבד; הם צריכים לשמש ציון וביטוי לנכיו ולראוי גם יחד.

פוח מעבודה, כמובן אם מצב בריאותם טוב, שעמום הנגרם על ידי עבודה שאיננו משקיעים בה את כל יכולתנו ומרצנו הוא סיבה חשובה לעיפות.

ג) הסבה העיקרית והאמיתית של עיפות מתמדת היא המיד נפשית. לא העבודה הקשה ממרסת את עצבנו, אלא המחייבות הנפשית בה אנו נמצאים בשעת העבודה. בין אלו הן הדאגות, חוסר בטחון, שעמום, תסביך נחיתות, חפזן בעבודה וסיבוכים מיניים.

א) לא המנוחה מרפאה את העיפות. שום מנוחה לא תרפא את עיפותם של אלה העובדים בישיבה או מרגישים עיפות מתמדת. מה שדרוש לשם ריפוי הוא שינוי פעולה — יותר עבודה או עבודה שונה. יותר תרגילים והנאה, וקשרים חברתיים נעימים יותר. לא הגוף הוא הזקוק למנוחה אלא המוח הזקוק לשינוי. רק ערנות ועניין רב יעניקו לך שפע מרץ.

ד) גם ליקויי בריאות, כגון חוסר מלחים שונים, או סדר בעבודת הבטן לוסות גורם לעיפות מתמדת. במקרה זה צריך אדם לפנות לרופא בהקדם. ה) עצבנות אינה נגרמת על ידי עבודה קשה ורוב עבודה, רופאי העיפות המפורסמים ביותר בעולם קובים עיפים בהחלטיות ששום זעזוע עצבים אינו נגרם על-ידי רוב עבודה או בגללה.

ו) עיפות אינה קשורה בגיל. שפע מרץ בגיל הווקנה תלוי רק במידה שבה ממשך האדם להתעניין בכל הסובב אותו ובעבודתו. מרץ תלוי מעט מאד בכוח העבודה הגופני. הוא תלוי בעיקר ברענונות הרוח. הרבה אי שים גילו מרץ וכושר עבודה בוקנותם כבצעירותם. ענין הוא כוח החיים.

ז) שפע מרץ חשוב יותר מהתפתחות כללית כדי להגיע להצלחה. המרץ בלבד יכול להפעיל את כל הנתונים החיוניים באדם. זוהי המעלה המשותפת לכל האנשים המצליחים. לפי תורתו של אמרסון, המרץ הוא המניע לכל הצלחה. הוא מחשיבו יותר מכל חכמה, והמחקרים ואנשי מדע הנפש מסכימים ומאשרים את דעתו.

ח) עיפות יכולה להירפא עד מהרה. רוב האנשים שהם עיפים לעתים קרובות, או הסובלים מעיפות מתמדת אינם צריכים להיות עיפים כל עיקר. אם רק ישימו לב לכללים הנקובים לעיל, עד מהרה, בקלות וממש כבקסם ירכשו להם אוצר יקר של מרץ — אם רק ימצאו ענין בסובב אותם.

גלגוליו של גנב

מאת יהודה הראל

הוא ניצב על ספסל הנאשמים והביט בעליונות של בוז על השופט וקהל הנוכחים.

דמותו כאילו נגורה מתמונות הפך סומת של סרטי הקולנוע ההוליוודיים, כגוף הגיבור בסרטי המערב, פניו חלוקות, עיניו קטנות ונוצצות, ושפם חד מטופח כדבועי מפאר את שפתו העליונה. שערותיו השחורות סרוקות לא חור ומבהיקות בחדס הבריליאנטיות. קל לטעות ולחשבו לדון ודואן עשיר, אלא שהשופטים מכירים אותו ולעולם לא יטעו, וכשיראוהו ברחוב מיד ילחשו איש לרעהו: "כבר יצא?" והרע יענה בתקף: — "מחר בודאי נתפסו ונכניסוהו שנית".

שמונה פעמים נידון בפני אחד השופטים, וכשהובא בתשיעית סירב השופט הקבוע לשבת בדיון ועל כן העביר את תיקו לזיי חבר למקצוע. הוא נאשם בגנבה: פרץ לחנות תכשיטים, הריק את מגירותיה ונסתלק, אלא שטביעת אצבעותיו בגדה בו; הוא נאסר למחרת הגנבה — כשהרכוש עדיין בידי.

השופט החדש, שהיה מעוניין לרדת לעומקה של הפרשה, וביקש להתחקות אחר המניעים הפסיכולוגיים, גישה לה בין את מעשיו של הנאשם. הוא לא נרתע מלחטט בפצעי הנאשם שנגלדו זה כבר; הוא עבר בחטף על רשימת פשעיו הקודמים.

הנאשם הקשיב בחיוך מרחף, כגיבור שאומרים את שבחיו בפניו, אלא כש מגיע השופט לשפוע הראשון — גנבת כדורגל במועדון הנוער, — נעלם החיוך מפני הנאשם, ורצינות עצובה נשפכת עליהם. את הרגע הזה מנצל הגיבור פט, ומצליח, מבט הבוז נעלם, לגיבור הסרטים מסתמנת דמות אחרת, שונה משהיה, וכולה אומרת כעס עצור ועצב גלוי. הנאשם נאות לדבר, סיפורו סובב סביב שכונת עוני בירושלים.

— אבי יש בכלא, לזה כסף, בזבוז ונאסר. השכנים בוזו לנו — בני הגנב. קראו למשפחתנו, והיה קשה... — בפעם הראשונה ניגרת דמעה על לחיו של הנאשם.

אנשי המשטרה המשועממים הממליאים את ספסל בית המשפט נועצים איש בפני רעהו מבטי תמהון, ודמעה שניה המתלגלת מעיניו של הנאשם עוקרת כל ספק מאמיתות החויון. מלך הגנבים בוכה כתינוק. והוא ממשך לספר:

— חברי לשכונה לא רצו בי. בוז ועלבון היתה מנת חלקי. כמעט ונתאשתי, אלא שלעזרתי בא אחד השכנים. שמו היה עטוף מסתורין. אמאות הפחידו את ילדיה בשמו, אך למראה עיניו, גילה לי את אהדתו. לקחני עמו העירה, כבדני במשקה קרה, והיה מלחש על אוני — "צנון להיות בן אדם? צפצף על בני האדם האחריים. חשקה נפשו בדבר מה — קחהו!

באותו זמן חשקה נפשי בכדורגל. האמנתי כי אם יפול לידי כדורגל — ישכחו חברי את אבי וירצו בחברתי.

— ואו — ממשך — התגנבתי למועדון הספורט בשכונה הסמוכה, גנבתי את הכדורגל, ונתפסתי. שבועיים ישבתי בכלא, וכששוחררתי שוב לא רצו להכיר בי. סובב הייתי ברחובות העיר, בלי מכר ובלוי ידי, ואמרתי לנפשי — התברר אינה רוצה בי, איצר לי חברה משלי. ויצרתי לי חברה, מצאתיה במסבאות ערביות, בסמטאות אפלות, וכך הגעתי לכאן... —

ניכר בו שחרטה משתלטה עליו. הוא מתחרט על סיפורו, ניצוץ העליונות המבויה שב לעיניו, ודמותו שבה להיות כבראשונה. השופט נשתק בעיניו בסבך החוק. לדלות מתוכו את העונש הקל ביותר.